

N:o 29.

Af herr C. P. Jansson i Edsbäcken m. fl., om skrifvelse till
Kungl. Maj:t angående upprättande af redogörelse öfver
statens skogsparker m. m.

Mera allmänt än förut tränger sig nu den meningen fram, att våra ekonomiska frågor måste framskjutas på dagordningen och från statsmakternas sida ägnas större och framför allt mera planmässig uppmärksamhet, än som hittills varit händelsen. Med rätta kunna också större fordringar ställas på regering och Riksdag beträffande våra naturtillgångar, enär det är af stor vikt att dessa vårdas och tillgodogöras på ett sätt, som kan vara förenligt med statens framtida bästa.

I en motion i malmexportfrågan till innevarande Riksdag ha motionärer, vid en allmän överblick af vårt lands ekonomiska utvecklingsmöjligheter, kommit till det resultat, att skogarna i detta afseende intaga ett viktigt om ej det allra viktigaste rummet. Själfmant framställer sig då i första hand den frågan, om våra statsskogar lämna det utbyte och i alla riktningar gagna det ekonomiska framåtskridande, som är möjligt.

Åtminstone för den, som ej speciellt känner förhållandena, måste det förefalla som om detta icke vore händelsen. De nakna statistiska siffrorna visa t. ex. att Preussen, med ungefär samma skogsareal som svenska staten, har en årlig nettointkomst af sina skogar, uppgående till omkring 30,000,000 riksmark (27,000,000 kronor), då däremot vi från våra statsskogar ha en bruttointkomst af ej fullt 8,000,000 kronor. Med afdrag af utgifterna för skogsväsendet, uppgående till:

ordinarie	för domänstyrelsen	94,000	kronor
	» skogsväsendet	2,406,000	»
extra	» domänstyrelsen	90,000	»
	» utdikningar	650,000	»
och	» flottleder	100,000	»

Summa 3,340,000 kronor,

ger detta en nettobehållning af endast 4,660,000 kronor eller (äfvén om man fråndrager utgifterna, exempelvis för domänstyrelsen, den del som belöper sig på annan verksamhet än den, som direkt rör skogsväsendet) omkring en sjettedel af hvad de tyska skogarna lämna från samma areal. En jämförelse mellan bruttoinkomsterna, som ju dock är ännu vanskeligare gent emot nakna siffror, ställer skogsekonomin hos oss i ännu sämre dager. Att ej tillväxten i de tyska skogarna kan vara sex gånger så stor som i de svenska statsskogarna, är uppenbart.

Orsakerna till det sämre resultatet här kunna vara många. Riksdagen har med stor enighet redan uttalat sig i ett hänseende, det nämligen att vi sakna ändamålsenliga kommunikationer för skogsafkastningens fördelaktiga tillgodogörande. Andra orsaker kunna vara bibehållandet af åldriga och oväxtliga bestånd; samt att vårt land är i saknad af ändamålsenliga organ för en systematisk och planlagd handelspolitik, genom hvilken våra naturtillgångar få det fulla värde, som de borde betinga och som det visar sig i andra länder, att de och produkterna af desamma äga för världsmarknaden. Ännu flera lika djupt ingripande orsaker till den relativt ringa afkastningen från våra statsskogar torde kunna påvisas, men hvilken betydelse den ena eller andra orsaken har, och sålunda äfvén åtgärden för bristernas afhjälpan, kan omöjligen ens närmelsevis utredas med den ringa kännedom, som åtminstone Riksdagen har om statsskogarnas tillstånd.

Man har visserligen uppgift om hvilka kronoparker som finnas och deras areal, men icke om de särskilda parkernas virkesmängd, fördelad på årsklasserna, produktionsförmåga, afverkning, förvaltningskostnad eller läge, allt nödigt för bedömande af kapitaltillgång och ekonomi. De fleste enskilda ägare af större skogsarealer ha dock funnit nödigt att för sina ekonomiska intressens tillgodoseende skaffa dylika uppgifter öfver egna skogar, och det synes då vara billigt begärdt af domänstyrelsen, helst då den äfvén satts som föresyn för den enskildes skogshushållning, att också hålla dylik reda och räkning öfver statens skogstillgångar och hushållningen

med dessa. Att material för dylika uppgifter finnas hos domänstyrelsen för åtminstone en stor del af statsskogarna, taga vi för gifvet.

En klar och redig uppställning af uppgifterna skulle blifva till ledning och af stort värde för den enskilde skogsägaren, och den vinst domänstyrelsen själf skulle skörda af sitt besvär, vore, att behofven för statsskogarnas vård och möjligast bästa tillgodogörande med större beredvillighet från Riksdagens sida skulle komma att tillgodoses och helt naturligt, emedan Riksdagen själf kunde bedöma deras betydelse. Också synes det sannolikt, att en dylik redogörelse angående en af statens bästa inkomstkällor skulle möjliggöra en bättre planläggning af statens ekonomi i sin helhet, hvarigenom utgifter skulle kunna undvikas och inkomster skapas.

På grund häraf hemställes:

1:o) att Riksdagen behagade besluta att anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes genom domänstyrelsen låta, i den mån material därtill finnes och kan erhållas, utarbeta och för Riksdagen framlägga redogörelse för hvarje statens skogspark, därvid särskildt framhålles önskvärdheten af uppgifter öfver ytvidd och virkesmängd samt dessas fördelning på de särskilda årsklasserna, produktionsförmåga, afverkningsbelopp och förvaltningskostnad, samt att denna redogörelse antingen upptages i de årliga statistiska uppgifterna från domänstyrelsen eller på annat möjligen lämpligare sätt meddelas Riksdagen; samt

2:o) att, om så befinnes lämpligt, föranstalta om utarbetande af ett kartverk, med till exempel generalstabens topografiska karta som underlag, utvisande skogsparkernas läge och gränser.

Stockholm den 24 januari 1906.

Carl Jansson i Edsbäcken.

G. M. Sandin.

G. Lindgren i Islingby.
